

မြန်မာ့စီးပွားရေးလေ့လာမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၂၁ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် တပ်မတော်က နိုင်ငံတော်အာဏာကို သိမ်းယူလိုက်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံ၏ ဒီမိုကရက်စီစနစ် အသွင်ကူးပြောင်းမှု ကို နောက်ပြန်ဆွဲလိုက်ကာ ကိုဗစ်-၁၉ ကြောင့် အားနည်းနေသော စီးပွားရေးအပေါ် လက်ငင်း အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီ အာဏာသိမ်းမှုသည် ဇွန်နှင့် ဇူလိုင်လများတွင် လျှင်မြန်စွာ ဆိုးရွားပြင်းထန်လာခဲ့သော ကိုဗစ် - ၁၉ တတိယလှိုင်းနှင့် ပေါင်းစပ်ကာ ပြီးခဲ့သည့်နှစ် စက်တင်ဘာလက စတင်ခဲ့သည့် ကိုဗစ်လှိုင်းကြောင့် ထိခိုက်ဆုံးရှုံးမှုထက် အဆများစွာ ပိုမိုဆိုးရွားသော ထိခိုက်မှု ဖြစ်နိုင်သည် ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ် (စက်တင်ဘာလတွင် အဆုံးသတ်သော ဘဏ္ဍာနှစ်) တွင် စီးပွားရေး ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း လျော့ကျသွားမည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့သော်လည်း ယင်းသည် တိုးတက်နှုန်း အလွန်အမင်းအားနည်းနေသည့် ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာနှစ်အပေါ်တွင် မူတည် တွက်ချက်ရသောကြောင့် ကိုဗစ် - ၁၉ နှင့် အာဏာသိမ်းမှု စသည် နှစ်ထပ်ကွမ်း ဘေးဆိုးများ မရှိပါက ရှိသင့်သည့် စီးပွားရေးပမာဏထက် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုသေးငယ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှားသွားလာနိုင်မှု လျော့နည်းလာခြင်း၊ ဝင်ငွေလျော့ကျလာခြင်း နှင့် အလုပ်အကိုင်၊ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတို့အတွက် အတားအဆီးများကြောင့် ဝယ်လိုအားကို ထိခိုက်စေသကဲ့သို့ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုအသစ်များ နှင့် ကုန်မှာစာ အသစ်များ လျော့နည်းသွားစေသည်။ အရေးကြီးသော ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး နှင့် စီးပွားရေး ဝန်ဆောင်မှုများသည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ အာဏာဖိဆန်ရေး လှုပ်ရှားမှု (CDM) နှင့် အလုပ်သမား အသင်းအဖွဲ့ သပိတ်များကြောင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ထိခိုက်စေသည်။ ငွေသားစီးဆင်းမှု လျော့နည်းခြင်း၊ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှု ကဏ္ဍ လျော့ကျသွားခြင်းတို့က စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်နိုင်မှု ကို အတားအဆီး ဖြစ်စေကာ ဝန်ထမ်းများနှင့် ကုန်ပစ္စည်းပေးသွင်းသူများကို ငွေချေရာတွင် အခက်အခဲဖြစ်စေသည်။ ဧပြီလအထိ သုံးလတာ ကာလအတွင်း အင်တာနက် အသုံးပြုမှုကို တင်းကျပ်စွာ တားဆီးပိတ်ပင်ထားခဲ့သည်။ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားနေသည့် ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုများ နှင့် ဘေးကင်းလိုခြံရေးဆိုင်ရာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကြောင့် စားသုံးမှု ၊ ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု နှင့် ကုန်သွယ်မှုကို အားနည်းစေပြီး စီးပွားရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများ၊ လုပ်သားနှင့် ကုန်ကြမ်းထောက်ပံ့မှုတို့ကို အတားအဆီးဖြစ်စေသည်။

ဤစီးပွားရေး ထိခိုက်ပျက်စီးမှုသည် ယခုပင် ကြီးစွာ အခက်အခဲတွေ့နေရသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းကဏ္ဍကို များစွာ ထိခိုက်ပျက်စီးစေပါလိမ့်မည်။ အလုပ်အကိုင် တစ်သန်းခန့် ဆုံးရှုံးသွားနိုင်ပြီး ယင်းသည် ၂၀၁၉ ခုနှစ် စုစုပေါင်း အလုပ်အကိုင်၏ ၄ - ၅ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ညီမျှသည်။ များစွာသော အလုပ်သမားများသည်လည်း အလုပ်ချိန်နှင့် လစာများ လျော့နည်းလာသည့်အတွက် ဝင်ငွေကျဆင်းမှုကို ကြုံတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ဤအချက်များ စုပေါင်းကာ ၂၀၂၀ ခုနှစ်က ကိုဗစ် - ၁၉ အပြင်းထန်ဆုံး ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်ခံရသူများ အပါအဝင် အဆင်းရဲဆုံး နှင့် အားအနည်းဆုံးသောသူများ ရင်ဆိုင်ရသည့် လူမှုဘဝ သက်သာချောင်ချိရေးဆိုင်ရာ စိန်ခေါ်ချက်များအား ပိုမိုဆိုးရွားစေကာ ဆင်းရဲမွဲတေမှု မြင့်တက်လာခြင်း ၊ အစားအစာဖူလုံမှု ထိခိုက်နိုင်ခြေ တိုးပွားလာခြင်း နှင့် မူလကပင် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူများအား ပိုမို ထိခိုက်စေ ပါလိမ့်မည်။ ကိုဗစ် - ၁၉ ရိုက်ခတ်မှု မတိုင်ခင်က အခြေအနေနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၀၂၂ ခုနှစ် အစပိုင်းသို့ရောက်ပါက ဆင်းရဲနွမ်းပါးသည့်အဆင့်တွင် နေထိုင်ရသူ လူဦးရေသည် နှစ်ဆကျော်အထိ တိုးပွားလာနိုင်သည်။ ၂၀၂၀ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလကပင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ ထက်ဝက်ခန့်က ကိုဗစ် - ၁၉ ကူးစက်မှု တိုးပွားလာသည့်အတွက် အစားအစာ သို့မဟုတ် အစားအစာမဟုတ်သော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ သုံးစွဲနိုင်မှု လျော့ကျသွားခဲ့ကြောင်း သတင်းပို့ခဲ့ကြသလို စုဆောင်းထားသည်များ ကုန်ဆုံးပြီ ဖြစ်သောကြောင့် အိမ်ထောင်စု စားသုံးနိုင်စွမ်း ထပ်မံ ကျဆင်းဖွယ်ရာရှိပြီး အာဟာရပြည့်ဝမှုအပေါ် သက်ရောက်ပါလိမ့်မည်။ ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ် နှစ်စုအတွင်း ရရှိလာသည့် လူသားရင်းမြစ်များ

လျော့ကျလာဖွယ်ရှိသည်။ ၂၀၂၀ - ၂၀၂၁ ခုနှစ် ကာလတစ်လျှောက်လုံး စာသင်ကျောင်းများ ပိတ်ထားခဲ့ပြီး ကိုဗစ် -၁၉ တတိယ လှိုင်းကြောင့် ဇူလိုင်လတွင် ထပ်မံ ပိတ်ရသည်။ ပြန်လည်ဖွင့်နိုင်မည့် အချိန်ကာလ ၊ ဆရာ/ဆရာမများနှင့် ကျောင်းသား/သူများ ကျောင်းတက်ရောက်နှုန်း နှင့် ကျောင်းပြန်လည်ဖွင့်ပါက ပညာရေး အရည်အသွေး တို့ဆိုင်ရာ မေးခွန်းများ ကျန်ရှိနေပါသေးသည်။

အာဏာသိမ်းမှု၏ ကနဦး စီးပွားရေး သက်ရောက်မှုများမှာ လွန်စွာပြင်းထန်သကဲ့သို့ မေလနှင့် ဇွန်လတို့တွင် အချို့ ရေိယာများ၌ ဖြေလျော့မှုပြုမည့် အရိပ်လက္ခဏာများ ပြလာခဲ့သည်။ လက်လီ ကူးသန်းတင်ပို့မှု နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းများ ဧပြီလ သင်္ကြန် ပိတ်ရက်များအပြီးတွင် တိုးတက်လာခဲ့ပြီး စက်ရုံလုပ်သားများ၊ ဘဏ်ဝန်ထမ်းများ နှင့် အချို့သော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ လုပ်ငန်းခွင်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာကြောင်း အစီရင်ခံစာများ တွေ့ရှိရသည်။ အထည်အလိပ် ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံတကာ ကုန်ဝယ်အမှာစာများ ပြန်လည် လက်ခံရရှိပြီး ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး ပိတ်ဆို့နေမှုများ ပြေလျော့သွားသည်။ အင်တာနက် အသုံးပြုမှု ကို ကန့်သတ်ထားဆီးမှု အချို့ ဖြေလျော့ပေးခဲ့ပြီး အချို့သော အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုများကို တယ်လီဖုန်းအင်တာနက်လိုင်းများဖြင့် အသုံးပြုနိုင်လာခဲ့သည်။ သို့သော် အင်တာနက် ဝန်ဆောင်မှုအချို့ကိုသာ (whitelisted) ဖြင့် ကန့်သတ် ခွင့်ပြုပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် ဤကာလတစ်လျှောက်လုံး ခြုံငုံကြည့်မည်ဆိုလျှင် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ အားနည်းနေဆဲဖြစ်သည်။ မေလနှင့် ဇွန်လ အတွင်း ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း စစ်တမ်းအချက်အလက်များအရ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် အလုပ်အကိုင်များသည် အလွန်နိမ့်ကျသည့် အနေအထားမှ ဆက်လက်၍ (ပြီးခဲ့သည့် လများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် အနည်းငယ်နှေးကွေးသွားသော်လည်း) ထပ်မံကျဆင်းနေဆဲ ဖြစ်ပြီး သွင်းကုန်ဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်လာခြင်းက ကြီးမားသည့် ဖိအားဖြစ်စေသည်။ ရရှိနိုင်သည့်အချက်အလက်များ အားလုံးက ညွှန်ပြနေသည်မှာ ဆောက်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အလုပ်အကိုင်ကဏ္ဍသည် အလွန်နိမ့်ကျသည့် အဆင့်ရောက်နေဆဲဖြစ်သည်။ လယ်သမားများသည် ကောက်ပဲသီးနှံ အဝယ်ဈေးနှုန်းကျဆင်းမှု ၊ သွင်းကုန် ဈေးနှုန်းမြင့်တက်မှု နှင့် ကြွေးမြီရရှိနိုင်မှု နည်းပါးမှုကြောင့် များစွာ ထိခိုက်ရကြောင်းတွေ့ရသည်။ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဇွန်လအပါအဝင် ငါးလအတွင်း ပြည်ပပို့ကုန်ပမာဏသည် ၂၀၂၀ ခုနှစ် ကာလတူထက် ၁၈ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုလျော့နည်းပြီး သွင်းကုန်မှာ ၂၆ ရာခိုင်နှုန်း ပိုမိုလျော့နည်းသည်။ ဇွန်လအတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့သည့် စစ်တမ်းကောက်ယူမှုအရ နိုင်ငံတစ်ဝှမ်းရှိ ကုမ္ပဏီများ၏ လေးပုံသုံးပုံက ၂၀၂၀ ခုနှစ် ကိုဗစ် - ၁၉ ဒုတိယလှိုင်း ရိုက်ခတ်ခံရသည့် ကာလထက် ယခု အာဏာသိမ်းမှုကြောင့် ရင်ဆိုင်ရသည့် စီးပွားရေး ထိခိုက်ပျက်စီးမှုက ပိုမိုဆိုးရွားသည် ဟု ဆိုကြသည်။ အနာဂတ်ကာလ အပေါ် ကုမ္ပဏီများ၏ ယုံကြည်မျှော်လင့်မှုမှာလည်း အလွန်အားနည်းကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် မရေရာမှုများနှင့် စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ ဆက်လက်တည်ရှိနေကြောင်းတွေ့ရသည်။

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ တိုက်ရိုက်ထိခိုက်မှုများအပြင် ကိုဗစ် - ၁၉ တတိယလှိုင်းသည် ၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ် နောက်ဆုံးပတ် (စက်တင်ဘာ) တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမို အားနည်းထိခိုက်စေမည်ဟု မျှော်မှန်းပြီး ၂၀၂၂ ဘဏ္ဍာနှစ် ထိအောင် ဆက်လက်တည်ရှိနေမည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ လတ်တလော ကူးစက်ပြန့်ပွားမှုအရေအတွက်နှင့် ရောဂါဖြစ်ပွားနှုန်းများအရ ကိုဗစ်-၁၉ သည် လူ့အသက်များ၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ နှင့် စီးပွားရေးတို့ကို ပြင်းထန်စွာ ခြိမ်းခြောက်နေကြောင်း ညွှန်ပြနေသည်။ အဆိုပါ ထိခိုက်မှုများသည် ၂၀၂၁ ခုနှစ် နှစ်လယ်ကာလအတွင်း အားနည်းနေသည့်

စီးပွားရေး အခြေအနေများနှင့် သင့်လျော်သည့် တုန့်ပြန်ကာကွယ်ဆောင်ရွက်မှုများ ပြုနိုင်ရန် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စနစ်တွင် စွမ်းဆောင်နိုင်စွမ်း လတ်တလောအခြေအနေတွင် မရှိသည့်အတွက် ၂၀၂၀ ခုနှစ်က တွေ့ကြုံခဲ့ရသည့် အခြေအနေထက် သိသိသာသာ ပိုမိုဆိုးရွားလာနိုင်ခြေရှိပါသည်။ အိမ်တွင် နေထိုင်စေသည့် ကန့်သတ်ချက်များနှင့် ကြိုတင်ကာကွယ်မှု နည်းလမ်းများကြောင့် ကူးသန်းသွားလာမှုကို ကန့်သတ်စေပြီး စားသုံးမှု နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု တို့ကို အားနည်းစေကာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ထပ်မံထိခိုက်စေပါလိမ့်မည်။ မကြာသေးခင်က စတင်ကျင့်သုံးလိုက်သည့် နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်မှု ပိတ်ဆို့ခြင်းကြောင့် ပြင်ပ ကုန်သွယ်မှု ကိုအတားအဆီးဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။

ငွေသားစီးဆင်း လည်ပတ်မှု ခက်ခဲလာခြင်းက တစ်ဦးချင်း နှင့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ငွေသားပေးချေမှု ၊ လက်ခံရရှိမှုတို့တွင် အခက်အခဲဖြစ်စေပြီး စီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆောင်တာများအပေါ် ထိခိုက်စေပါလိမ့်မည်။ ဘဏ်ခွဲများ ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ခြင်း ၊ ဗဟိုဘဏ်က နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ကြိုးပမ်းသော်လည်း ငွေသားစီးဆင်းမှု နှေးကွေးလေးလံနေခြင်းသည် ငွေစက္ကူများ ရိုက်နှိပ်ရန် ကုန်ကြမ်းပြတ်လတ်နေခြင်း ကြောင့် တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း သက်ဆိုင်ပါသည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်း ဝန်ဆောင်မှုများရရှိနိုင်မှုများတွင် ကန့်သတ်မှုများဆက်လက်ရှိနေသေးသည်။ ဘဏ်များသည် ငွေသားထုတ်ယူမှုကို ဆက်လက်ကန့်သတ်နေခဲ့ပြီး ဘဏ်ခွဲများနှင့် ATMs စက်များရှေ့တွင် လူတန်းရှည်ကြီးများ တန်းစီစောင့်ဆိုင်းနေသည်ကို ဆက်လက်တွေ့နေရသည်။ ပုံမှန် ဘဏ်စနစ်အပေါ် ယုံကြည်မှု သိသိသာသာ ကျဆင်းသွားပြီး စားသုံးသူများအနေဖြင့် ငွေသား ကျပ်ငွေ ရရှိနိုင်မည့် ၊ ငွေသားဖြင့် ပေးချေနိုင်မည့် ပုံမှန်မဟုတ်သော စနစ်များ ၊ ဈေးကွက်များ ပေါ်ထွက်လာသည်။

ဇူလိုင်လ အလယ်တွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာနှင့် မြန်မာကျပ်ငွေ လဲလှယ်နှုန်းတန်ဖိုးသည် ဇန်နဝါရီလကုန်ကတည်းကနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၂၃ ရာခိုင်နှုန်းခန့် လျော့ကျခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားငွေလဲလှယ်နှုန်း မြင့်တက်လာမှုကို လျော့ချရန် နှင့် ဈေးကွက်တွင်း နိုင်ငံခြားငွေ ပြတ်လတ်မှုမရှိစေရန် ဗဟိုဘဏ်က အမေရိကန်ဒေါ်လာများ ထုတ်ရောင်းခဲ့သော်လည်း အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဝယ်ယူရန် ခက်ခဲနေဆဲဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာများက ဖော်ပြနေသည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင်ပင် မြန်မာကျပ်ငွေ တန်ဖိုးကျဆင်းခြင်းနှင့်အတူ ကုန်သွယ်မှုနှင့် ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေး အကန့်အသတ်များကြောင့် (အချို့သော ဖြစ်စဉ်များတွင် ပြင်ပအကြောင်းရင်းများကြောင့်) သွင်းကုန်ပစ္စည်း ဈေးနှုန်းများ သိသိသာသာ မြင့်တက်သွားသည်။ ဇန်နဝါရီလကုန်ကတည်းက လောင်စာဆီဈေးနှုန်းများသည် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါး မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ သို့သော် ဝယ်ယူအား လျော့နည်းလာမှု အထူးသဖြင့် အခြေခံစားကုန်မဟုတ်သည့် ဝယ်ယူမှုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု၏တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ထေမိစေသည်။ မည်သို့ပင်ဆိုစေကာမူ ၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွက် ပျမ်းမျှ နှစ်စဉ် ငွေကြေးဖောင်းပွနှုန်း ၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိမည် ခန့်မှန်းပြီး ဒုတိယနှစ်ဝက်တွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု သိသိသာသာ မြင့်တက်လာနိုင်ပါသည်။

ကိုဗစ် - ၁၉ နှင့် အာဏာသိမ်းမှု စသည့်နှစ်ထပ်ကွမ်းရိုက်ခတ်မှုတို့ကြောင့် အခွန်ငွေ ကောက်ခံမှုနှင့် ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုတို့ကို ထိခိုက်စေပြီး ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေကို အကျပ်အတည်းဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ မကြာခင်နှစ်များအတွင်းက ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒများသည် အခွန်ငွေ ကောက်ခံရရှိမှု လျော့နည်းလာခြင်း၊ အခွန်ငွေသည် GDP ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သာ ရှိသည့်အတွက် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အနည်းဆုံးအဆင့်ဖြစ်ခြင်းတို့ကြောင့် သိသိသာသာ အကျပ်အတည်းတွေ့ခဲ့ရသည်။ လိုငွေကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်မည့် ဘဏ္ဍာရေး အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးသည့်အတွက် အခွန်ငွေ ကျဆင်းလာခြင်းသည်

ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများတွင် ငွေကြေးသုံးစွဲနိုင်မှုကို အတားအဆီးဖြစ်စေသည့်နည်းတူ ထိရောက်စွာ သုံးစွဲနိုင်ခြင်း မရှိသည့် ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားကြောင့် ပိုမိုအကျပ်အတည်းဖြစ်စေပါလိမ့်မည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဗဟိုဘဏ်၏ ငွေကြေးထောက်ပံ့မှုကို အကြီးအကျယ် ပြန်လည် အမှီသဟဲ ပြုရန် ဖြစ်နိုင်သော်လည်း ယင်းသို့ပြုခြင်းဖြင့် မကြာသေးခင်နှစ်များအတွင်း ဘဏ္ဍာရေးလိုငွေ လျော့ချမှု ကြိုးပမ်းအောင်မြင်ချက်အချို့ကို ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်စေကာ နိုင်ငံခြားငွေကြေးဈေးကွက်၊ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု နှင့် မက်ခရိုစီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှုတစ်ခုလုံးအပေါ် ထိခိုက်စေပါလိမ့်မည်။

လတ်တလော ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် စီးပွားရေး ထိခိုက်နိုင်မှုများ၏ အတိုင်းအတာနှင့် အချိန်ကာလကြာမြင့်မှု အပေါ် ကြီးမားသည့် မရေရာမှုများ ရှိနေသည့်နည်းတူ ပိုမိုပြင်းထန်နိုင်သည့် ထိခိုက်နိုင်ခြေများလဲ ရှိပါသေးသည်။ ၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် GDP သည် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့် ကျုံ့သွားမည်ဟု မတ်လက ခန့်မှန်းခဲ့သော်လည်း အတော်အသင့် ပြင်းထန်သည့် စီးပွားရေး ထိခိုက်မှုများသည် မျှော်မှန်းထားသည်ထက် ပိုမိုကြာရှည်စွာ ဆက်လက်တည်ရှိနေခဲ့သည်။ ရောဂါကူးစက်မှု မည်ရွှေ့မည်မျှ ပြင်းထန်မည် ဆိုသည့်အပေါ် မူတည်၍ အကျိုးသက်ရောက်မှု အတိုင်းအတာ ပမာဏကို အတိအကျ ခန့်မှန်းရန် ခက်ခဲသော်လည်း ကိုဗစ် - ၁၉ တတိယလှိုင်းက စက်တင်ဘာလ ဘဏ္ဍာနှစ် သုံးလပတ်ကာလတွင် စီးပွားရေးအရ ပြင်းထန်စွာ အကျိုးသက်ရောက်စေပါလိမ့်မည်။ ကာလတို စီးပွားရေးမျှော်မှန်းချက်သည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှုများ မည်သို့ တုန့်ပြန်နိုင်သည် နှင့် ရောဂါကူးစက်မှု ထိန်းချုပ်ရေး ကန့်သတ်ချက်များ မည်မျှ ထိရောက်သည် ၊ တပ်မတော်အာဏာပိုင်များ၏ လုပ်ဆောင်မှုများ ၊ ပြည်သူတို့၏ ဆန့်ကျင်မှုများ ဆက်လက်တည်ရှိနေခြင်း နှင့် CDM လှုပ်ရှားမှုများ ၊ နိုင်ငံခြားနှင့် လုံခြုံရေး အခြေအနေများ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍ နှင့် ပြင်ပ ရင်းနှီးမြုပ်နှံသူများ နှင့် ကုန်သွယ်မိတ်ဖက်များ၏ တုန့်ပြန်မှု စသည့်အပေါ် မူတည်သည်။

ကာလရှည် စီးပွားရေး မျှော်မှန်းချက်မှာမူ မကြာသေးခင်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် အကြောင်းခြင်းရာများသည် ဆယ်စုနှစ် တစ်ခုစာ ကြိုးပမ်းခဲ့သော တိုးတက်မှုများကို ပျက်စီးသွားစေနိုင်သည်။ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုကို အခြေခံ မောင်းနှင်သည့် အချက်များဖြစ်သည့် ရုပ်ဝတ္ထု အရင်းအနှီးများ၊ လူသားရင်းမြစ် နှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်စွမ်းအားတို့ အပေါ် ထိခိုက်စေခဲ့ခြင်းကြောင့် ယခုရင်ဆိုင်နေရသည့် နှစ်ထပ်ကွမ်း ထိခိုက်ပျက်စီးစေမှုသည် အနာဂတ် နှစ်ပေါင်းများစွာအထိ ဆက်လက်ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရဦးမည် ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံခြား ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှု (FDI) ကတိကဝတ်များ ကျဆင်းသွားသဖြင့် အရင်းအနှီးပမာဏ ကျဆင်းသွားသည့်နည်းတူ ပြည်တွင်း စက်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် အရေးပါသော ပြည်ပ ကျွမ်းကျင်မှု နှင့် နည်းပညာများအား ချိတ်ဆက်သုံးစွဲနိုင်မှုကို ထိခိုက်စေသည်။ အနာဂတ် စီးပွားရေးနှင့် စီးပွားရေးမူဝါဒများဆိုင်ရာ မရေရာမှုများ မြင့်မားလွန်းသောကြောင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံရန် ဆွဲဆောင်နိုင်မှုကို ထိခိုက်စေသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလကတည်းက စီးပွားရေးလုပ်ကိုင်နိုင်မည့် ပတ်ဝန်းကျင် အခင်းအကျင်းသည် သိသိသာသာ ဆိုးရွားလာခဲ့ပြီး စီးပွားရေးတစ်လျှောက် ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်မှုကို ထိခိုက်စေကာ ထောက်ပံ့မှု အပိုင်း အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ရှားပါးသည့် ရင်းမြစ်များကို နေရာပြောင်းရွှေ့ သုံးစွဲနေရသည်။ စာသင်ကျောင်းများ နှင့် တက္ကသိုလ်များ ရပ်နားထားရသည့် ပညာရေး ရပ်ဆိုင်းကာလများသည် လူသားရင်းမြစ်နှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းအားအပေါ် ကာလရှည်ကြာ သက်ရောက်နိုင်မည် ဖြစ်သောကြောင့် အထူးသဖြင့် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ အခြေအနေဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အခြေခံကျသည့် ရေရှည်တိုးတက်မှုကို ထိခိုက်စေနိုင်သော တွန်းအားများကြောင့် တွင်းထွက်သယံဇာတ နှင့်/သို့မဟုတ် တရားမဝင် လုပ်ငန်းများအပေါ် မှီခိုမှု ကြီးထွားလာသည့် အမှတ်လက္ခဏာများကို စတင်တွေ့မြင်နေရသကဲ့သို့ မြန်မာ့သမိုင်းတစ်လျှောက် တွေ့မြင်ခဲ့ရသည့်

နိုင်ငံတွင်းဗဟိုပြု မူဝါဒများ တစ်ကျော့ပြန် သက်ဝင်လာသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည်။ ဤလမ်းကြောင်းသို့ ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းပါက ပြီးခဲ့သည့် ဆယ်စုနှစ်အတွင်း ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့သည့် ပွင့်လင်းစီးပွားရေး အသီးအပွင့်များ နှင့် အားလုံးပါဝင်သည့် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု အခြေခံအုပ်မြစ်တို့သည် ပြောင်းပြန်လှန်လိုက်သကဲ့သို့ ဖြစ်သွားပေလိမ့်မည်။

၂၀၂၁ ဘဏ္ဍာနှစ် စီးပွားရေး မျှော်မှန်းချက်များ

	FY2017	FY2018	FY2019	FY2020 e	FY2021 f
Real GDP တိုးတက်နှုန်း, at constant factor prices	5.8	6.4	6.8	1.7	-18.0
စိုက်ပျိုးရေး	-1.5	0.1	1.6	1.2	-10.5
စက်မှု	8.7	8.3	8.4	1.3	-20.3
ဝန်ဆောင်မှု	8.3	8.7	8.4	2.3	-19.9
ငွေကြေးဖောင်းပွနှုန်း (Consumer Price Index), year average	4.7	5.9	8.5	5.8	6.0
Current Account Balance (% of GDP)	-6.8	-4.7	-2.8	-3.4	-1.0
ဘဏ္ဍာလက်ကျန် Fiscal Balance (% of GDP)^a	-2.6	-2.9	-3.8	-6.5	-8.5
ပြည်သူ့ကဏ္ဍကြေးမြီ (% of GDP)^a	38.4	40.3	38.8	40.5	55.2